

**Тернопільський національний медичний університет
імені І.Я. Горбачевського МОЗ України
Навчально-науковий інститут морфології
Всеукраїнська громадська організація
“Наукове товариство анатомів, гістологів,
ембріологів та топографоанатомів України”**

**Збірник матеріалів науково-практичної
конференції**

**ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ МОРФОЛОГІЇ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ І
КЛІНІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

10 – 11 жовтня 2019 року

Тернопіль – 2019

Редакційна колегія

Проф. Небесна З.М. (головний редактор)

Проф. Боднар Я.Я.

Проф. Герасимюк І.Є.

Доц. Крамар С.Б.

Асп. Огінська Н.В. (відповідальний секретар)

Збірник матеріалів науково-практичної конференції

“Прикладні аспекти морфології експериментальних і клінічних досліджень”. – Тернопіль, 2019.

Матеріали публікуються в авторській редакції

Штепа К.В., Лічман Д.В., Шепітько В.І., Стецук Є.В.

**МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТРУКТУРНИХ
КОМПОНЕНТІВ СЛИННИХ ЗАЛОЗ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІЙ
КСЕРОСТОМІЇ НА РАННІХ ТЕРМІНАХ СПОСТЕРЕЖЕННЯ У ЩУРІВ**

*Вищий державний навчальний заклад України “Українська медична
стоматологічна академія”, м. Полтава*

Ксеростомія є актуальною проблемою сьогодення, що є проявом безліччі розповсюджених хвороб. Як результат тривалого протікання хвороби, дана проблема шляхом порушення місцевого гомеостазу ротової порожнини, відображається на роботі всієї системи травлення, що як наслідок, гальмує процеси фізіологічної регенерації та порушує захисні властивості слизової оболонки. Гіпосалівація знижує якість життя хворих, сприяє виникненню запальних процесів порожнини рота та прогресуванню карієсу (Сафаров А. М., 2010). Найчастіше причинами гіпосалівації є побічні ефекти застосування лікарських засобів, хіміо- та променевої терапії, системна, ендокринна та неврологічна патологія, аутоімунні процеси, гіповітамінози (Хугаєва В. К., Ардасенов П. Н., 2012; Godoy T. et al., 2013; Коваленко В. М. та ін., 2014; Quijé D., Abedian Z. 2016; Konak M. et al., 2016; Bertolini L. R. et al., 2016; Möller K. et al., 2016). Запальні та дистрофічні зміни слинних залоз, що проявляється ксеростомією, є також безпосереднім наслідком захворювання хронічним орхітом. (Капельян В. Д. 2001). Розвиток зниження слиновиділення пов'язаний як з ендогенними, так і екзогенними чинниками, що зумовлює актуальність вивчення структурної та функціональної організації слинних залоз при дії на чоловічий організм факторів які впливають на нейроендокринні механізми регуляції.

Метою нашого дослідження було вивчення впливу дифереліну на структурну організацію слинних залоз.

Дослідження проведене на слинних залозах взятих від 5 статевозрілих білих щурів лінії «Вістар».

Експеримент був проведений з дотриманням міжнародних принципів Європейської конвенції «Про захист хребетних тварин, які використовуються для експериментів та інших наукових цілях» (Страсбург, 1985), нормам біомедичної етики та відповідним Законам України, згідно з «Правилами використання лабораторних експериментальних тварин» (2006, додаток 4) і Гельсінською декларацією про гуманне відношення до тварин, та витягу з протоколу засідання комісії з питань біомедичної етики Української медичної стоматологічної академія № 122 від 12.05.2015 року. Застосовані загальногістологічні та електронно-мікроскопічні методи дослідження.

Встановлено, що на 1-й місяць експерименту, виявлено зміни в паренхіматозному компоненті слинних залоз, на фоні незміненого зовнішнього діаметру ацинуса збільшення внутрішнього просвіту термінального відділу залози, внаслідок зменшення висоти екзокриноцитів. Крім того, в екзокриноцитах, а саме, мукоцитах, спостерігається незначна вакуолізація цитоплазми. В сероцитах зменшується кількість секреторних гранул. Мікроструктура більшості клітин – не змінена, але в деяких візуалізується незначні деструктивні порушення ультраструктурної організації цитоплазматичного комплексу Гольджі. Цитоплазматична мембрана розпушена, виявляється відокремлення клітин одна від одної. Гіалоплазма клітин просвітлена, в порівнянні з інтактною групою тварин. Інтерстиційна тканина - без змін, судини не розширені, проте в просвіті капілярів виявляється крайове стояння лейкоцитів.

Таким чином, порушення функціонального і ендокринного статусу сім'яників безпосередньо впливає на морфофункціональний стан слинних залоз. Патологічні зміни, які виникають в одному з даних органів можуть призводити до реактивних змін зі сторони іншого і взаємно обтяжувати перебіг захворювання.

Федонюк Л.Я., Семенюк Т.О. ЛАЗЕРНА ПОЛЯРИМЕТРІЯ КЛАПАНІВ СЕРЦЯ В ОСІБ ЗРІЛОГО ВІКУ	178
Фік В.Б., Пальтов Є.В., Масна З.З., Кривко Ю.Я. СУБМІКРОСКОПІЧНІ ЗМІНИ ЕПІТЕЛІЮ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ЯСЕН ПРИ ТРИВАЛОМУ ОПОЇДНОМУ ВПЛИВІ	180
Франчук В.В., Стрипко М.О., Франчук У.Я. ЩОДО ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ІНДУКЦІЇ ДЕРЕВ РІШЕНЬ ПІД ЧАС СУДОВО-МЕДИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ У ВИПАДКАХ «ЛІКАРСЬКИХ СПРАВ»	181
Хмара Т.В., Окрім І.І., Лопушняк Л.Я., Бойчук О.М. АТИПОВИЙ ВАРІАНТ ТОПОГРАФІЇ ДУГИ ТА ГРУДНОЇ ЧАСТИНИ АОРТИ У ПЛОДА 7 МІСЯЦІВ.....	182
Ходоровська А.А., Чернікова Г.М. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНОГЕНЕЗУ ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМИ У ПЕРЕДПЛОДІВ ЛЮДИНИ.....	184
Хоменко І.В. СПЕКТРАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ХІМІЧНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ТКАНИНИ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ	186
Хомич В.Т., Дишлюк Н.В. РОЗВИТОК СТІНКИ СТРАВОХОДУ І ШЛУНКА У ПРЕНАТАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ ОНТОГЕНЕЗУ КУРЕЙ	188
Хомич В.Т., Федоренко О.В. КЛІТИННИЙ СКЛАД ЛІМФОЇДНОГО ДИВЕРТИКУЛА КЛУБОВОЇ КИШКИ СВІЙСЬКОГО КРОЛЯ	190
Чернишова Т.А., Данилков С.О., Азархов О.Ю. НА ШЛЯХУ ДО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЦИТОПАТОЛОГІЇ. ІНФОРМАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ РОЗПІЗНАВАННЯ ЦИРКУЛЮЮЧИХ ПУХЛИННИХ КЛІТИН	191
Шарапова О.М. ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ СПЕРМАТОЗОЇДІВ В ЯЄЧКАХ ЩУРІВ ПІСЛЯ ДІЇ ЕЛЕКТРОМАГНІТНОГО ПОЛЯ.....	193
Штепа К.В., Лічман Д.В., Шепітько В.І., Стецук Є.В. МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ СЛИННИХ ЗАЛОЗ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІЙ КСЕРОСТОМІЇ НА РАННІХ ТЕРМІНАХ СПОСТЕРЕЖЕННЯ У ЩУРІВ.....	194

Щерба В.В., Корда М.М. СТРУКТУРНІ ЗМІНИ ТКАНИН ПАРОДОНТУ ЗА УМОВИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ПАРОДОНТИТУ НА ТЛІ ГІПЕРТИРЕОЗУ	196
Щур М.Б. МОРФОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗОРОВОГО НЕРВА ЩУРІВ ЗА УМОВ ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ	198
Юрик І. І., Боднар Л. П., Юрик Я. І., Крамар С.Б., Волошин В.Д. РЕМОДЕЛЮВАННЯ ТОВЩИНИ ІНТИМИ МАГІСТРАЛЬНИХ АРТЕРІЙ ЗАДНІХ КІНЦІВОК ЩУРІВ ЗА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ УМОВ ПОЄДНАННЯ ГІПЕРУРИКЕМІЇ З ГІПЕРХОЛЕСТЕРОЛЕМІЄЮ	200
Ющак М.В., Герман О.М., Бурий В.В. СТРУКТУРНІ ЗМІНИ ЛЕГЕНЬ У РАННІ СТРОКИ ОПІКОВОЇ ХВОРОБИ.....	201
Яворська С.І., Яворська-Скрабут І.М. СТАН ПРОПУСКНОЇ ЗДАТНОСТІ ВНУТРІШНЬООРГАННИХ АРТЕРІЙ ПРИВУШНИХ ЗАЛОЗ ЩУРІВ В НОРМІ ТА ДИНАМІКА ЗМІН ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІЙ ГІПЕРГЛІКЕМІЇ РІЗНОЇ ТРИВАЛОСТІ	202
Ярема О. М., Котляренко Л. Т., Черняшова В.В. ОСОБЛИВОСТІ РЕМОДЕЛЮВАННЯ ГЕМОМІКРОЦИРКУЛЯТОРНОГО РУСЛА ПОРОЖНЬОЇ ТА КЛУБОВОЇ КИШОК ПІСЛЯ ДІЇ ХЛОРИДУ АЛЮМІНІЯ.....	204
Яременко Л.М., Грабовий О.М., Керечанин І.В., Костриця А. Р. РЕАКЦІЇ НЕЙРОГЛІЇ СЕНСОМОТОРНОЇ КОРИ НА ГІПОПЕРФУЗІЮ ЗА УМОВ ПОПЕРЕДНЬОЇ СЕНСИБІЛІЗАЦІЇ МОЗКОВИМ АНТИГЕНОМ.....	205